

KAZALO

PRVI DEL: NEKOČ ...

1. Perspektive · 9
2. Deževna zaseda · 22
3. Ne odhajaj še! · 34
4. Hiša iz kart · 46
5. Življenjska priložnost · 58
6. Dobrodošli v Londonu! · 70
7. Igrali so ... · 81

DRUGI DEL: LUČ, KAMERA!

8. Posebna gosta · 93
9. Intervju · 105
10. Pulpitis · 117
11. Spanner & Novsky · 129
12. Skrivno življenje Darcyja Conwaya · 142
13. Drobtine · 154
14. Velika smrtnost · 167
15. Sorodnik v prestreljenem kolenu · 179
16. Za zaveso · 191
17. *Suspicious Minds* · 203

TRETJI DEL: POBEG

- 18. Kansas · 219
- 19. Toto, nisva več v Kansasu · 231
 - 20. *Hello, Dolly!* · 243
- 21. Čebulni obročki · 255
 - 22. Pastir · 267
 - 23. Sanctum-0 · 279
 - 24. Flint · 293
 - 25. Svet je oder · 308

PRVI DEL
NEKOČ ...

PERSPEKTIVE

Sir Henry Duke je sedel za svojo mizo v pisarni britanske obveščevalne službe in melanholično zrl skozi okno. Londonska popoldanska siva svetloba ni bila nekaj, česar ne bi bil vaju, a tistega dne se ni prilegala njegovemu počutju.

Varnostni status državne ogroženosti je bil na najnižji stopnji. Pod njegovim nadzorom ni potekala nobena pomembna operacija, ki bi terjala njegovo neomajno pozornost in maksimalno angažiranje. To je bil nekakšen *status quo*, v katerem se nikoli ni dobro znašel in ki je bil, resnici na ljubo, zelo redek. Henry Duke je bil vaju izrednih situacij in brezizhodnih scenarijev. V takšnih trenutkih je njegov karakter postal najbolj izrazit in učinkovit. A ne glede na to, da je takšno stanje za državo vedno dobro, si je želel, da bi se kaj zgodilo, kar bi mu popestrilo to mrtvo obdobje.

Novoustanovljeno MI6 je spraval na najvišje obrate funkcionalnosti v rekordno kratkem času, na kar je bil ponosen,

in vloga, ki jo je njegova služba igrala pri ugrabitvi premierke in teroristični akciji, ki je Američanov stala Bele hiše, ni bila majhna. Zdaj je potreboval nov izziv, ki pa ga ni bilo na vidiku.

Valjanje po dolgočasnosti je prekinil s tem, da je s knjižne police za seboj izvlekel knjigo *Parliamentary Practice* avtorja Erskina Maya. Duke je kot nekdanji *backbencher*¹ torijcev, potem ko je kariero odpeljal v drugo smer, še vedno ostal velik ljubitelj biblije britanske parlamentarne prakse, ki na več kot tisoč straneh popisuje vse možne postopke in procedure v westminstrski utrdbi demokracije.

Zleknil se je v svoj udoben pisarniški stol in odprl debelo knjigo s trdimi zelenimi platnicami. Zaznamek je držal stražo med stranema 942 in 943. Poglavje je govorilo o parlamentarnem uvidu v zadeve, povezane z Evropsko unijo. Duke se je v trenutku zavedel, da je nazadnje to knjigo odprl dolgo pred brexitom, in res – njegova dopolnjena izdaja je nosila letnico 2004. Nasmehnil se je in se poglobil v poglavje, ki leta 2024 ni imelo več nobenega pomena.

Ekskurzija po nostalgiji postopkov in zakonov je bila kratkotrajna. Na njegovi ogromni pisalni mizi je zazvonil analogni interkom.

»Duke.«

»Šef, klic za vas.«

»Klic?«

Dukova nova MI6 je delovala protislovno arhaično. Večina komunikacij in arhivov je bila v analogni obliki in *modus operandi* je bil minimalizacija digitalnosti na prvem mestu. Digitalizacija in kibernetika sta bila glavna krivca, da je MI6

1 Poslanec iz zadnje klopi pri torijcih.

enkrat že razpadla. Da se to ponovi, si Duke ne bi dovolil niti v sanjah. Celotna obveščevalna služba je bila povezana le z eno vhodno telefonsko linijo, ki je vodila do njegove pisarne. Bila je rezervirana za državno vodstveno strukturo, predvsem pa za ministra za obrambo in premierja. Klici so bili tako operativne narave in večinoma napovedani. O pričujočem pa Duke ni bil obveščen.

»Kdo pa je?«

»Gospod se je predstavil kot Darcy Conway. Pravi, da je režiser in se želi nujno pogovoriti z vami.«

»Režiser? Kakšen režiser? Je bila pred tem stekla kakšna pisna komunikacija?«

»Preko mene ne. Lahko pa vprašam Lucy. Ampak če nimam jaz na mizi ničesar, potem verjetno ni.«

Duke še ni bil v položaju, ko bi ga v pisarno klical neznanec ali pa nenajavljeni. Za trenutek ni vedel, kako ravnati.

»Šef?« je vztrajala tajnica po interkomu.

»Je povedal razlog? V zvezi s čim kliče?«

»Pravi, da je nujno.«

Duke ni imel izbire.

»Prav, potem me pa preveži,« je dejal in dvignil telefonsko slušalko poleg interkoma.

»Henry Duke, prosim?«

»Gospod Duke! Hvala, da ste sprejeli moj klic. Moje ime je Darcy Conway. Morda ste že slišali zame? Režiser sem, iz Los Angelesa ... «

»Gospod Conway, kako ste dobili to telefonsko številko?« ga je prekinil rahlo nejevoljni Duke.

»Oh, vaša telefonska številko. Hm, v bistvu ni bilo težko. Začel sem na ministrstvu za obrambo, potem pa so me

nekajkrat prevezali in zdaj govorim z vami! Ne morem vam povedati, kako sem vesel, da sem prišel do vas, res ne!«

Duke je nagubal čelo. Pretirana prijaznost in skoraj infantilna navdušenost sogovornika na drugi strani linije sta mu dali vedeti, da gre verjetno za kakšnega filmskega ustvarjalca, ki pripravlja neki projekt in zdaj kliče v samo osrčje obveščevalne službe za usluge.

»Gospod Conway, z vsem dolžnim spoštovanjem, to je zasebna linija, rezervirana za operativne vladne klice. Za kakršnakoli povpraševanja se obrnite na oddelek za odnose z javnostjo na ministrstvu za obrambo. Najin pogovor po tej poti je visoko iregularen.«

»Nikar, gospod Duke, prosim vas! Oddelek za odnose mi ne more pomagati pri mojih željah. Ne morem dovoliti, da gredo moje sanje po vodi. Prosim, prisluhnite mi. Vas smem prositi za minutko vašega časa? Obljubim, da vas ne bi klical brez dobrega razloga.«

»Potem pa, prosim, povejte, ampak na hitro. Nimam veliko časa.«

»Najlepša hvala, gospod Duke, zelo sem hvaležen, ne bo vam žal, boste videli. To je življenjska priložnost in neumno bi bilo, da je ne bi sprejeli.«

»Česa, gospod Conway? Česa, da ne bi sprejel?«

»Kličem vas s prošnjo, ki jo boste morda zaznali kot ne- navadno, morda celo banalno. Rekli boste, da je nevedna vašega časa in ustanove, a verjemite mi, da se boste zmotili, če boste tako mislili. Moja želja je, da bi o vaših dveh agentih Spencerju in Novaku posneli film, gospod Duke!«

»Prosim?«

Duke ni mogel skriti zgražanja nad pohujšljivo idejo hollywoodskega filmarja.

»Govorim o novi franšizi, ki bi znala izriniti Jamesa Bonda! Oziroma sem kar prepričan, da bi ga! James Bond je relikvija preteklih časov, vaša agenta pa sta novodobna in resnična in nobenega dvoma nimam, da bolj atraktivna za novo občinstvo kot ostanki hladne vojne. Slišal sem o njiju in o njunih avanturah. To so zgodbe, ki kar kličejo po filmski adaptaciji!«

Duka so Conwayeve besede presenetile. Spencer in Novak sta bila res agenta, ki sta v preteklih nekaj letih sodelovala v nekaj ekstremnih operacijah, a javno nista bila nikoli izpostavljena.

»Gospod Conway, kako ste dobili informacije o naših uslužbencih? Gre za tajne operative brez vlog v javnem življenju. In isto lahko rečem zase.«

»Vaša agenta? Tajna uslužbenca? O njiju govori celotno hollywoodsko ustvarjalno podzemlje! Z gotovostjo lahko trdim, da gre trenutno za najbolj zaželena subjekta v ameriški filmski industriji.«

Duke ni mogel verjeti Conwayevim besedam. Je šlo za skriti mikrofon? Se je nekdo iz njega norčeval? Vsa dilema je bila odveč. Njegov odgovor je bil jasen.

»Kdorkoli že ste, gospod, in kakorkoli ste že izvedeli za naše uslužbenca, mi je popolnoma vseeno. Odgovor je seveda ne. Smo obveščevalna služba, in ne zabavna industrija. Želim vam veliko uspeha pri nadaljnji karieri,« je rekel Duke in odložil slušalko.

»Gospod Duke, nikar ... « je bilo še slišati iz slušalke, preden je pristala na sprejemniku na mizi.

Duke je pritisnil gumb na interkomu.

»Ja, šef?« je vprašala tajnica.

»Kako, hudiča, so popolnega neznanca prevezali k nam? To je nesprejemljivo!«

»Kako naj vem, šef? Jaz sem se samo javila. Ne morem izvajati varnostnih nadzorov vhodnih klicev. Za to so druge službe,« se je branila.

»Kakorkoli že, naj bo to zadnjič, da smo po telefonu parlamentirali z neznanci, prav?«

»Prav, šef. Razumem. Se opravičujem. Vam je težil, gospod?«

»Ne ne, v redu je. Takoj sem se ga rešil,« je odvrnil Duke in izklopil interkom.

V roke je ponovno vzel svojo knjigo, a fokusa za branje ni imel več. Telefonski klic ga je iztiril, če si je to priznal ali ne. Če ga je nekdo želel naplahtati, mu to ni uspelo. Predvsem pa, kdo bi lahko sploh pomislil, da bi bil za kaj takšnega. Tajnost je bila pri njegovem delu vedno najpomembnejša in nikoli ni pomislil na nobeno javno udejstvovanje v vlogi direktorja obveščevalne službe.

Po drugi strani pa ga je skrbelo. Je bil klicatelj res verodostojen režiser iz Los Angelesa? Je njegova MI6 zatajila, da so zgodbe tajnih misij prišle do Hollywooda? Njegova navidez benigna zaskrbljenost je dobila zanos. Postal je živčen, in četudi ni maral mirnega stanja brezdelja, ki ga je pestilo poprej, česa takšnega gotovo ni imel v mislih, ko si je želel akcije.

Ponovno je pritisnil gumb na interkomu.

»Povejte, šef,« je bila ustrežljiva tajnica.

»Prosil bi za poglavljen vpogled v človeka, ki je ravno klical, Miranda,« je rekel Duke, »Darcy Conway, sem si prav zapomnil? Hollywoodski režiser? Si ti že kdaj slišala zanj?«

»Priznam, da nisem,« je odvrnila po kratkem premisleku, »ampak, morda nisem prava oseba za tovrstne tematike, šef. Jaz ne gledam filmov. Morda si občasno pogledam Eastenderse, to je pa tudi ... «

»Hvala, Miranda,« jo je prekinil Duke in prijazno dal vedeti, da ga ne zanimajo njene prostočasne televizijske navade.

»Naročim takoj, šef!«

Izklopil je interkom ter pospravil knjigo nazaj na knjižno polico. Pomislil je na svoja, očitno najpopularnejša agenta. Vedel je, da nista bila na nobeni misiji in da sta bila prosta, a njuna lokacija mu ni bila znana. Po zadnji misiji francoske teroristične frakcije, ki bi se lahko končala precej bolj tragično, sta se za nekaj časa umaknila iz aktivnega dela. Počitek je celo bolj potreboval Spencer S. Spencer, ki se je vrnil med žive po smrtonosni misiji, na kateri mu je nekdanji sodelavec Tom Landau postregel s peklenskim maščevanjem.

Henry Duke je ocenil, da se je nesrečnež dobro integriral nazaj v družbeno in delovno okolje. To ni bilo nekaj, kar bi mu predlagal ali priporočal, a je bila Spencerjeva želja po normalizaciji in ponovnem zagonu tako močna, da mu ni nihče oporekal. Dobil je celo kraljev blagoslov. Duke se je zavedal, da se duševne bolečine najučinkoviteje utapljajo v delu. V veliko dela. Po možnosti v tveganem delu, od katerega so odvisni milijoni ljudi. Takšen je bil njihov posel, za takšnega so bili ustvarjeni ter brez težav so ga opravljali, in to zelo dobro.

Duke je v tišini sedel kakšnih deset minut. V njem je vrel nemir. Odkorakal je proti vratom in jih odprl. V miniaturni sprejemni pisarni je sedela tajnica Miranda, dekle zgodnjih tridesetih let in uradniškega videza.

»Šef?«

»Miranda, kje sta Spencer in Novak?«

»Zakaj pa? Je kaj narobe?«

»Nič ni narobe, samo zanima me,« je rekel Duke in prekrizal roke. »Vemo, ali sta doma? Sta odpotovala v tujino?«

»Kolikor vem, je iz Londona odpotoval le Novak. Obiskal je Slovenijo, svoje rodne konce. Spencer pa je bil o svojem dopustu bolj skrivnosten.«

Duke je prikimal.

»Ju pokličem?«

»Ni potrebe. Le zanimalo me je, kje sta, to je vse. Kdaj se pa vrneta?«

»Prihodnji ponedeljek, na redni sestanek. Povejte, a ima to kakšno povezavo s telefonskim klicem?«

Miranda z Dukom nikakor ni bila na ti, a si je včasih dovolila posegati tudi na področja, za katera se je dobro zavedala, da na njih nima kaj iskati. Prav na takšno področje je drezala s svojim vprašanjem.

»Nikakor, Miranda, vse je v redu. Ne obremenjuj se s tem.«

Pogled sta uperila v vrata vhodne pisarne, na katera je nekdo urgentno potrkal in jih odprl. Vstopil je mladenič dvajsetih let s kartonsko mapo v rokah.

»Pozdravljeni, gospod Duke, Miranda,« je dejal prekomerno vljudno z vsemi znaki vajeniškega spoštovanja do svojega delodajalca, »preverili smo ozadje Darcyja Conwaya, kot ste zahtevali.«

»O, hvala! Ste pa hitri,« je navdušeno dejal Duke, pograbil mapo, jo odprl in se zazrl v besedilo na nekaj A4-straneh.

Na prvi strani je bila s sponko pritrjena fotografija človeka, o katerem je zahteval raziskavo.

»Gre za kar znanega režiserja,« je rekel vajenec, »je udeležen v kakšni grožnji?«

»Niti ne, kolikor mi je znano,« je odvrnil Duke, še vedno zagledan v fotografijo, »moram reči, da ga ne poznam.«

»Ne,« je bil začuden vajenec, »niste gledali *Lova na speče podgane?*«

»To je on režiral?« je navdušeno vzkliknila Miranda. »To sem pa gledala!«

Duke je odgovoril z nagubanim čelom.

»Kaj pa *Umri prepognjeno*,« je nadaljeval vajenec, »to ste gledali? Poznate?«

Duke je namrščeno odkimal.

»Tega tudi poznam!« se je navduševala Miranda. »To je pa kar batina med režiserji, potemtakem. Če bi prej vedela, da je bil to on, bi mi bilo pa nerodno, priznam.«

Duke je bil človek, ki mu je na področju popkulture veliko manjkalo. Tovrstno razgledanost je prepustil drugim, ki bi si z njo pri obveščevalnem delu lahko pomagali. Splošno stanje duha se mu je zdelo nagnito. Imel je svoje naloge, ki jih je opravljal vestno, a moral je biti na razdalji do družbe, ki jo je kot direktor obveščevalne službe varoval.

»Ah, šef, vi pa res nič ne spremljate te scene, kaj?« je dejala Miranda. »Kako pa se sploh sproščate?«

Duke je pomislil in se užalostil nad dejstvom, da je imel že od nekaj težave z upravljanjem svojega prostega časa ne glede na to, kako dober menedžer je bil v poslovnem in dolžnostnem smislu.

»Kako se sproščam? Golf igram,« je rekel ponosno in upravičeno, saj je bil izjemen golfist.

»To ni sproščanje, šef,« ga je poučila Miranda, »to je, oprostite, da bom tako direktna, preseravanje.«

Vajenec je preplašen pogledal Mirando in nato Duka, ki se ni odzval na njeno pripombo. Občasne neposrednosti in nerodnega izražanja ji ni zameril. Bila je izjemna in zelo učinkovita tajnica.

»Zakaj pa tako mislite?« je vprašal vajenec. »Jaz tudi igram golf. Verjetno ne tako dobro kot gospod Duke, a vseeno.«

»Ja, a ni to dolgočasno,« je rekla Miranda, »sprehajanje po teh pašnikih ali pa še huje, vožnja z avtomobilčki in udarjanje tistih mini žogic. Ravno toliko, da se človek pretegne. Zdaj pa povejta, a imam prav ali se motim. Če bi v prostem času igrala košarko, recimo, ne bi nič rekla. Ampak golf?«

Duke in vajenec sta se spogledala.

»Golf je šport s tradicijo, draga Miranda,« je pojasnil Duke, »to ni brezglavo metanje na koš v kratkih hlačah. To je igra strategije, koncentracije in preciznosti v spokojnem okolju neskončnih zelenic.«

»No, ja,« je odvrnila in rahlo zavila z očmi, »jaz imam še vedno raje košarko. In košarkarje. Ali pa nogomet. Tudi nogomet se mi ne zdi slab. To so športi akcije. Tam se vedno kaj dogaja. Enkrat sem na televiziji ujela turnir v golfu. Živi dolgčas. Skoraj tako kot šah. Kar živčna sem postala.«

Duke in vajenec sta se ponovno spogledala.

»Hvala za tvoje cenjeno mnenje, Miranda. Mislim, da se na tem področju ne bomo ujeli,« je rekel Duke in se ponovno zazrl v Conwayevo kartoteko.

»Velik režiser torej, pravita,« je dejal in se nasmehnil.

»Vsekakor eden večjih,« je rekel vajenec, »za enega svojih filmov je prejel celo oskarja. Za film *Lavabo en face*, če se ne motim. Piše podrobneje v kartoteki.«

»Bom prebral, hvala, Rupert,« je dejal Duke in se vrnil v svojo pisarno.

Sedel je nazaj za mizo in se poglobil v Conwayevo datoteko. Še pred nekaj minutami je v predprostoru spoznal, da si z njegovimi filmi ne bo mogel preveč pomagati, zato se je osredotočil na njegovo biografijo. V nasprotju z njegovimi filmi ga je ta bolj impresionirala.

Conway je svojo kariero začel kot dopisnik z vojnih območij Bližnjega vzhoda, kjer je tudi posnel nekaj vojnih dokumentarcev, potem pa se je zasidral v Los Angelesu, kjer je bil ravno zaradi svojih izkušenj iz prve roke ljubljenec številnih studiev. Sprva je režiral vojne filme in filme s političnimi tematikami, potem pa je njegova kariera doživela zasuk, zaradi katerega je pristal v lahkotnejših in bolj komercialnih žanrih. Takrat je očitno tudi zaslovel, a ne dovolj, da bi Duke vedel zanj. Njegova kartoteka pa je razkrivala tudi to, da je napisal nekaj knjig, večinoma strokovno literaturo na temo režije in vojnega dopisništva.

Duke si ni mogel pomagati, da ne bi bil impresioniran nad Conwayevim življenjepisom. Očitno ni šlo le za popolnega pohujšljivega kovača potrošnih komercialnih kinematografskih izdelkov, ampak za nekoga s kariero na visoki ravni. A karkoli je Duke že prebral, to ni spremenilo njegovega mnenja, da bi sodeloval pri kakršnikoli njegovih projektih, naj gre za dokumentarne filme ali pa akcijske spektakle.

Zaprl je mapo in jo pospravil v svojo aktovko. Vstal je, se oblekel v svoj dolg dežni plašč in si nadel klobuk. Pograbil je še dežnik in se odpravil skozi vrata v predprostor, kjer sta še vedno klepetala tajnica Miranda in vajenec raziskovalec.

»Šef! Odhajate?« je vprašala Miranda.

»Odhajam,« je odvrnil Duke, »kaj veliko koristi od mene danes ni. Nič se ne dogaja, glavni akterji so na dopustu. Mislim, da boste prebrodili do konca dneva brez težav tudi brez mene. Če bo kaj nujnega, pa veš, kje me lahko dobiš.«

»Seveda, šef. Potem pa uživajte, kaj naj rečem,« je rekla Miranda, »kaj pa načrtujete?«

»Nič elaboratnega. Morda se oglasim v klubu na Mayfairu, potem pa domov na čaj in na Schubertove liede,« je z nasmeškom odvrnil aristokratski šef MI6.

»Upam, da je bila moja raziskava o Darcyju Conwayu zadovoljiva, gospod Duke,« je rekel vajenec Rupert.

»Seveda! Jo še berem. Doma bom dokončal,« je še rekel Duke ter zapustil pisarno.

Iz starinske stavbe, kjer je bila novoustanovljena britanska obveščevalna služba, je stopil v deževen in turoben londonski popoldan. Avtobusi in taksiji so kaotično brzeli v vse smeri in tvorili vsakdanji neusmiljeni prometni vrvež, katerega del si nikakor ni želel biti. Bil je eden tistih ljudi, ki si življenje uredijo tako, da imajo vse na dosegu roke. Stanoval je dobrih petnajst minut od službe, gentlemenški klub prav tako ni bil daleč, na golf pa so ga običajno odpeljali soigralci ali pa si je najel prevoz do igrišča.

Odpri je dežnik in se odpravil v smeri Mayfaira. Duke je bil nižje rasti in krajših nog, zato je imel uren in kratek korak. Stopal je hitro in se spretno izogibal preostalim pešcem na pločniku. Prečkal je cesto in se sprehodil skozi manjši park, ki je služil kot bližnjica do prestižnega okrožja Mayfair, kamor je bil namenjen.

Preveč je deževalo, da bi bilo v parku kaj sprehajalcev ali športnikov. Tudi klopi so bile nezasedene vse razen ene v daljavi, kjer je Duke opazil sedečo figuro. Kdo bi lahko sedel na klopi sredi takšnega naliva? Duke je skrenil s poti in nadaljeval svojo pot po daljši tlakovani poti proti ribniku, kjer je nameraval zaviti nazaj na pot, ki je potekala mimo klopi, kjer je sedel neznanec.

Manever se je zdel zaman. Neznanec v črnem plašču in z bejzbolsko čepico na glavi je vstal in začel hoditi za Dukom s primerljivo urnim korakom. Duke ga je opazil in pohitril svoj tempo. Enako je storil zasledovalec. Jasno je bilo, da mu sledi z določenim namenom.

Duke je preprijel ročaj dežnika in položil prst na gumb, ki ročaj loči od glavnega dela dežnika in ga spremeni v pištolo kalibra 0.35.

»Gospod Duke!« je zaklical neznanec, ki ga je v tistem trenutku dohitel.

Duke se je obrnil in pred seboj zagledal človeka, ki ga je še pred nekaj minutami videl v kartoteki Darcyja Conwaya.

»Prej sva govorila,« je nadaljeval, »moje ime je Conway. Darcy Conway.«